

jõnni ajiawat, et: „ärta wigo omma hobbest eht lehma klinikohe! mes sinna saap, se löppep ka sinna ärta!“ Tõine uõsaldap tõist eõsi omma filmaga nãnnu oslewat, et saäl tõbbitsid hobbesid nink lehmi tappetas nink tüftis lahastetas. Et saäl ellajid tapetas, se om kül tõist, ni häste hobbesid nink lehmi, kui zktu, lambid, kisse nink pënnue; ent sedda tetta õpide pãrrast, et nemma õppis tundma, mesuggune terwe ellaja teggomood nink loom sisesestpoolt om; sest keake ei wõi wahhet tetta tõbbitse nink terwe ellaja wahhel, kui ta kumba ei olle wãljast nink sisesest lãbbitaenu. Ent tõbbitsid ellajid ei nalka keake saäl tapma nink lahastama, ni kãwwa kui ellaj weel ellun om; nink kui ta om ärralõpnu, ka sis ei puttu keake tedda, kui tedda eõsi ei tahheta sinna jãtta. Kui ellajid tapmise nink lãbbitaemise tarbis sũma wajja om, sis neid õstetas, nink krono polest kullutetas rahha wõlland se pãle, sest mes tãwwekiko õppuse pãrrast tarbis om, sedda Keiser ei kela õstmasi, tulgo ka kuitigi paljo mãssa.

Nink et mitte kuit tõbbitse ellaja, mes arstimise pãrrast klinikohe tũwwas, ärta ei sũtti, sedda wõip eggãuts terwe melega innemine ärramõista. Ni kui innemise teedmine nink tundmine kigin asjuu tütkiline om, ni ka ellaja-arstimisen. Johhus ka ellaja man mõnnitõrd sãrane wigga, kos keake ei jõwwa awwitada, olgo ta ka prohweõser eõsi. Nink Tarto ellaja-arstimise-kolin ei olleke ni paljo tõbbitsid ellajid ärralõpnu, kui rahwas littap; sest neist õllemal nimmitetu 4300 tütkist ei olle ennamb kui 147 tütki arsti kãtte jãnu nink neidegi seãn õllima weel 59 penni. Sedda ei wõi õmmete keake paljus õttelda, nink ärralõpnuide arw õlles weel paljogi wãhhãmb, kui tallorahwas mitte ni kãwwa es wibis, omma tõbbist ellajat klinikohe tomast. Ent kui õts tũk tõbbitsis jããp, sis nalkap eggãuts eesmãlt eõsi tedda

tohtertama nink kui ta kõrda ei sa, sis õstas weel muid kullataru, kea nisamma targa omma, kui ta eõsi, nink kui nemma omma mõistmata mõõlamise-ga sedda asja omma kõigipiddi põhjatumas ärrariknu, nink awwalikkult nãtta om, et ellajast ennamb asja ei sa, sis tedda tũwwas wimate klinikohe. Kas sis immes pãnna, et ka kliniko tohter sis ennamb ei wõi awwitada?

Et meie jut sũn tallorahwa mõistmata arstimise wisi pãle om johtonu, sis tahhame sũn ka awwalikus tetta, mes hũllu tempo tallorahwa ellaja-arsti hobbestega teggewa.

Õts furri tũk, mes nemma hobbesse man ette wõtwa, om kõrwa tiro pitsitamine. Kui hobben wãrõske ristikhaina pãle jũwwa saap, eht jodetas, kui ta rũkki om sõnu, eht kui ta pallawalt kũlma tule kãtte saisma jããp, sis saap tãl kõttowallo. Sõlle walloga nalkap hobben eddejalguga kapima, ei pũssi taggumiste jalgu pããl, lãmmey mahha, tũkkip wãhherdama, kargap rutto jãlle õlles nink kãnap pããd saggede hãnna pole. Sest wigga ei olle suur asji, kui õnnege rutto abbi saap. Eddimãlt peap sãratse wigga man hobbest õlletuustiga õlle kige kehha hõeruma, wõllatse rõiwaga kũnnikatma nink jallutama. Kui terpentini-õli eht lambipiretusõ om, sis peap sega kõttu, rahhõde kõhta (mollembil pool seljalund ristilu een) nink jalgu hõeruma, eht kui sedda ei olle, sis winaga. Sãratsel haigel hobbesel ei olle hã sũwwa anda, ent kui ta jũwwa tahhap, sis wõip tãlle leũget jahhorõkka etteyanda nink weidikest sola pãleziugutada. Kui hõerumisesõ tũnni eht kãtte pãrrast wallo ärta ei kao nink kõt isõ weel kũnni jããp, sis wajja tõist rohto promida. Wõtta sis peo-tãõs lamillid, kãlla kãtte puddeli õssa keba wet pãle, lasse sedda kanega annuman tũk aiga tõmmata, kurna sis rãtti lãbbi nink puista loti kuus eht